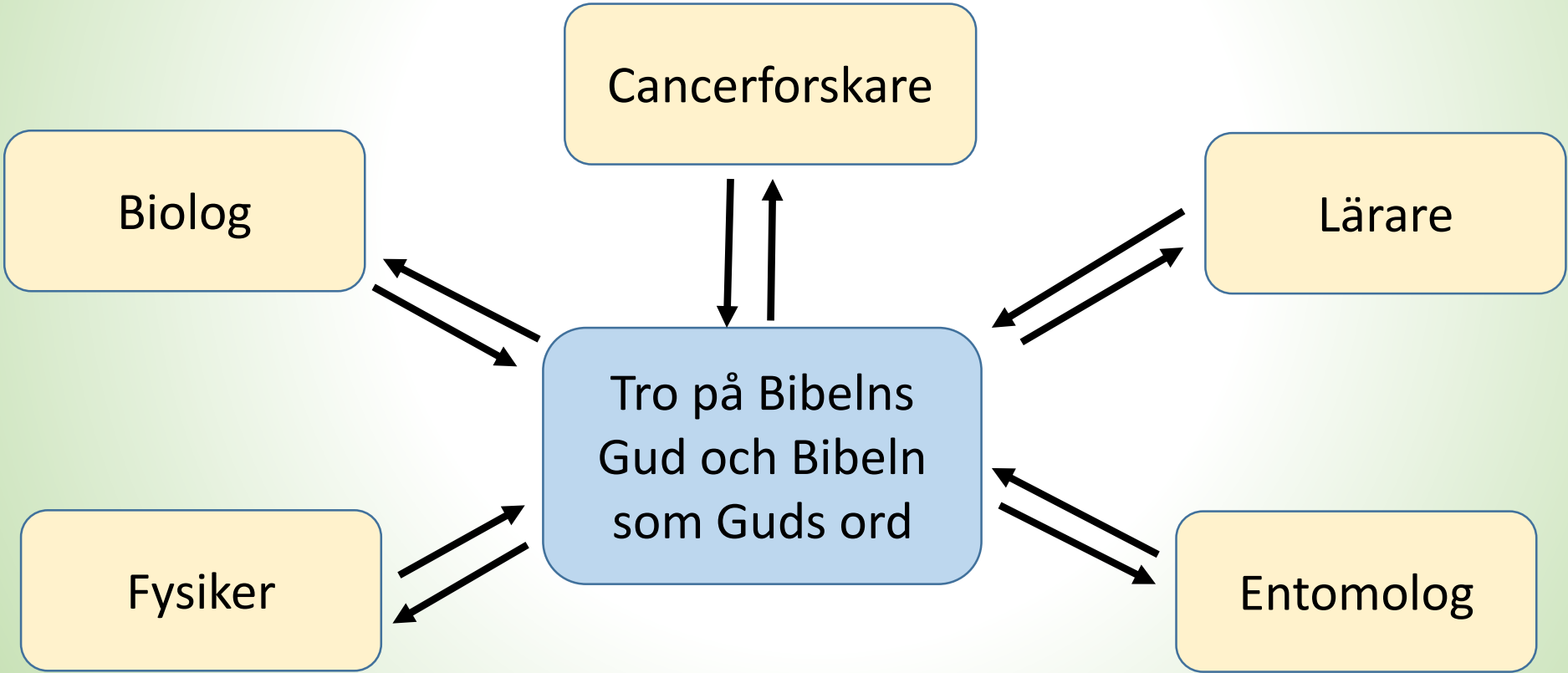

A scenic mountain landscape with two people picnicking in the foreground. The scene is a vast, green valley with rocky terrain and a small waterfall in the distance. The sky is blue with some clouds. The text is overlaid in white, sans-serif font.

Människan i Guds skapelse

Ett bibliskt perspektiv på miljö, biologisk
mångfald och klimat

Vem är jag?

Frågor om Guds och människans relation till skapelsen

Vad är Guds och människans roller i skapelsen?

Är Gud aktiv i skapelsen idag?

Bryr sig Gud om biologisk mångfald?

Hur skall vi se på naturkatastrofer?

Ingriper Gud i klimatet?

Vad innebär att människan skall råda/härska över skapelsen?

Vad är vårt ansvar och våra rättigheter?

Hur skall vi se på jordbruk, boskap och fiske?

Hur har människans synd påverkat Guds skapelse?

Hur skall vi se på klimatförändringar?

Upplägg

Pass 1: Gud och skapelsen

Gud som skaparen i Bibeln

Jorden - optimerad för liv och
biologisk mångfald

Hur ska vi se på naturkatastrofer?

Gud och klimatet

Pass 2: Människan och skapelsen

Vad innebär det att härska över skapelsen?

Vad får vi göra med skapelsen?

Vad är vårt ansvar?

Påverkar vår synd skapelsen?

Vad innebär en ny himmel och en ny jord?

Skall kristna bry sig om miljön?

Traditionellt rätt lågt intresse. Varför?

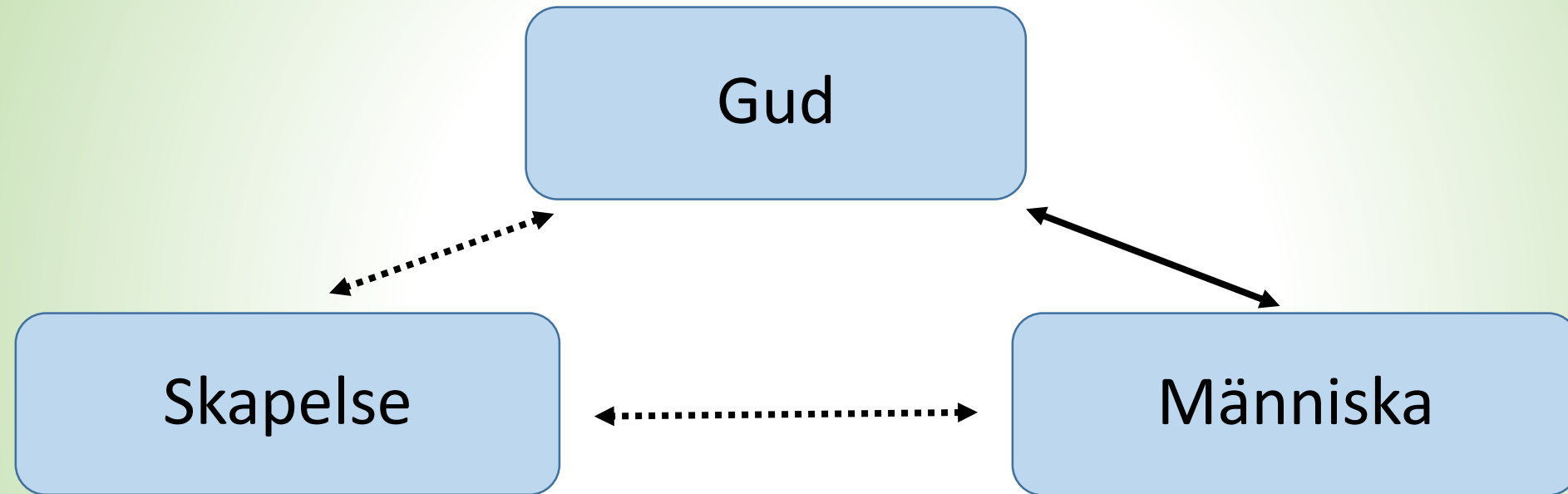
2 Petr 3:10-13

Men Herrens dag kommer som en tjuv, och då ska himlarna försvinna med våldsamt dån och himlakropparna upplösas av hetta och **jorden och dess verk inte mer finnas till.**

.....

Men efter hans löfte ser vi fram emot nya himlar och **en ny jord** där rättfärdighet bor.

Relation Gud - skapelsen – människa i Bibeln

Fokus i Bibeln på relationen mellan Gud och Människan – inte Gud och Skapelsen

Svaren på en del frågor baseras på få bibelställen

Vissa frågor får vi inte klara svar på

Bibeln är i första hand skriven till de personer som levde då den skrevs – med den situation och kunskap de hade

En del frågor som är väsentliga för oss var inte väsentliga på Bibelns tid

Vi behöver vara ödmjuka när vi studerar relationen Gud – skapelse och människans plats i skapelsen

Gud som skaparen

1 Mos 1:1

I begynnelsen skapade
Gud himmel och jord

1 Mos 1:31

Gud såg på allt som han hade
gjort, och se, det var mycket gott.

Allt är skapat av Gud
Gud var nöjd över sin skapelse!

Allt är skapat av Gud - Skapelsen är inte Gud!

Gud

Fadern
Sonen
Den Helige Ande

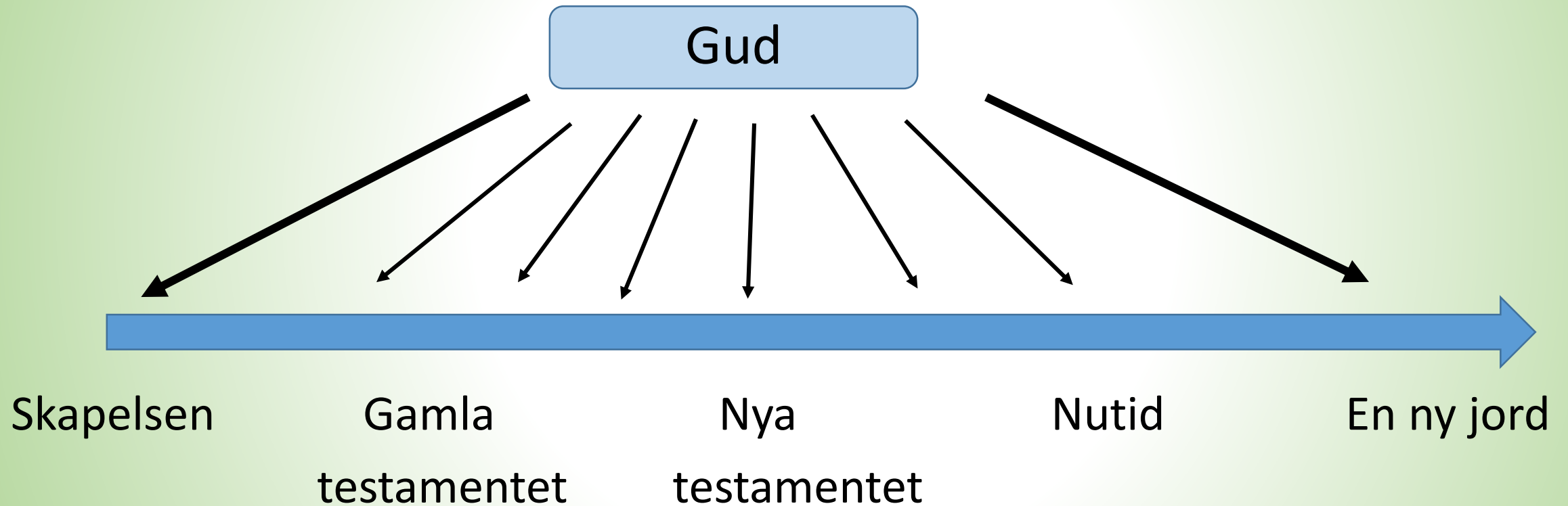

Skapelsen

Hela universum
Jorden Solen Månen Stjärnor
Växter Djur Människor

Fysiska lagar
Kemiska egenskaper

Vad är Guds relation till skapelsen efter skapelseberättelsen?

Vad är Guds relation till skapelsen efter skapelseberättelsen?

Ps 104:10-14

Du låter källor flyta fram i dalarna, de forsar fram mellan bergen. De vattnar markens alla djur, vildåsnor släcker sin törst. Du vattnar bergen från dina salar, jorden mättas av det du skapar. Du låter gräs skjuta upp för djuren och örter till människans tjänst.

Kol 1:15-17 (Om Jesus)

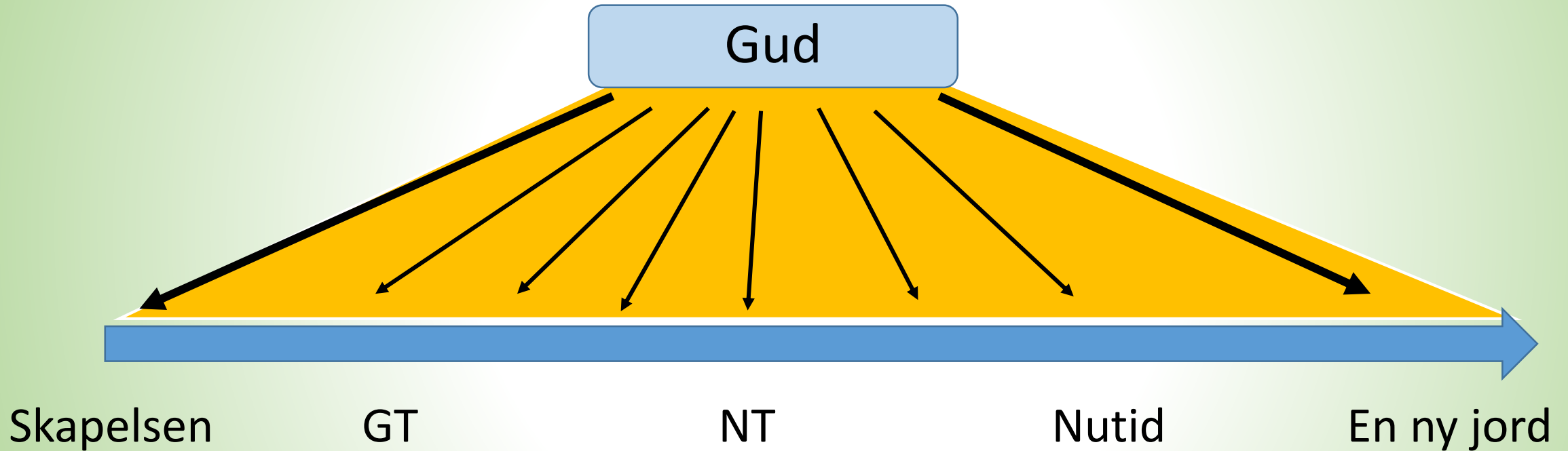
... för **i honom skapades allt i himlen och på jorden: synligt och osynligt, tronfurstar och herradömen, härskare och makter – allt är skapat genom honom och till honom. Han är till före allt, och allt hålls samman genom honom.**

Hebr 1:2-3 (Om Jesus)

Honom har han insatt till att ärva allting, och genom honom har han också skapat världen. Sonen utstrålar Guds härlighet och uppenbarar hans väsen och **uppehåller allt genom sitt mäktiga ord.**

Guds fortsätter att skapa
Gud är ständigt aktiv i skapelsen
Jesus är medskapare av universum

Gud är konstant aktiv i skapelsen

Skapelsen är ständigt beroende av Gud
Gud är inte bara aktiv i skapelsen när han gör under

Skapelsen vittnar om Gud

Rom 1:19-20

Det man kan veta om Gud är uppenbart bland dem, eftersom Gud har uppenbarat det för dem. Ända från världens skapelse syns och uppfattas hans osynliga egenskaper, hans eviga makt och gudomliga natur, genom de verk han har skapat.

Skapelsen är inte Gud
– men vittnar om Gud

Endast Gud skall prisas
och tillbes

Vem/vad ser vi som
skaparen idag?

Om vi ser på jorden utifrån att den är skapad av Gud och att den visar på Guds egenskaper

– Vad ser vi då?

Jorden är optimal för liv
och biologisk mångfald

> 9 miljoner växt- och djurarter

Jorden har ett skyddande magnetfält

Månen ger mer mångfald på jorden

Ett överflöd av vatten

Vattnets unika egenskaper
en förutsättning för liv på jorden och biologisk mångfald
- tillfällighet eller mening?

Vatten genomgående tema i Bibeln
från 1:a versen till sista kapitlet

1 Mos 1:9-10

Gud sade: "Vattnet under himlen ska samlas till en enda plats så att det torra blir synligt." Och det blev så. Gud kallade det torra land, och vattensamlingen kallade han hav.

A photograph of a lake with reeds and a reflection of a boat. The water is calm, and the reeds are tall and green. The sky is overcast.

Fast, flytande och gasform på
jordytan – unikt!

Hög kokpunkt

Kräver/frigör mycket energi vid
temperaturändring och
övergång mellan olika faser

Tänk om vatten
dunstade snabbare?

Vatten och koldioxid ger
tillsammans ett klimat i balans

Tänk om is inte var
lättare än vatten

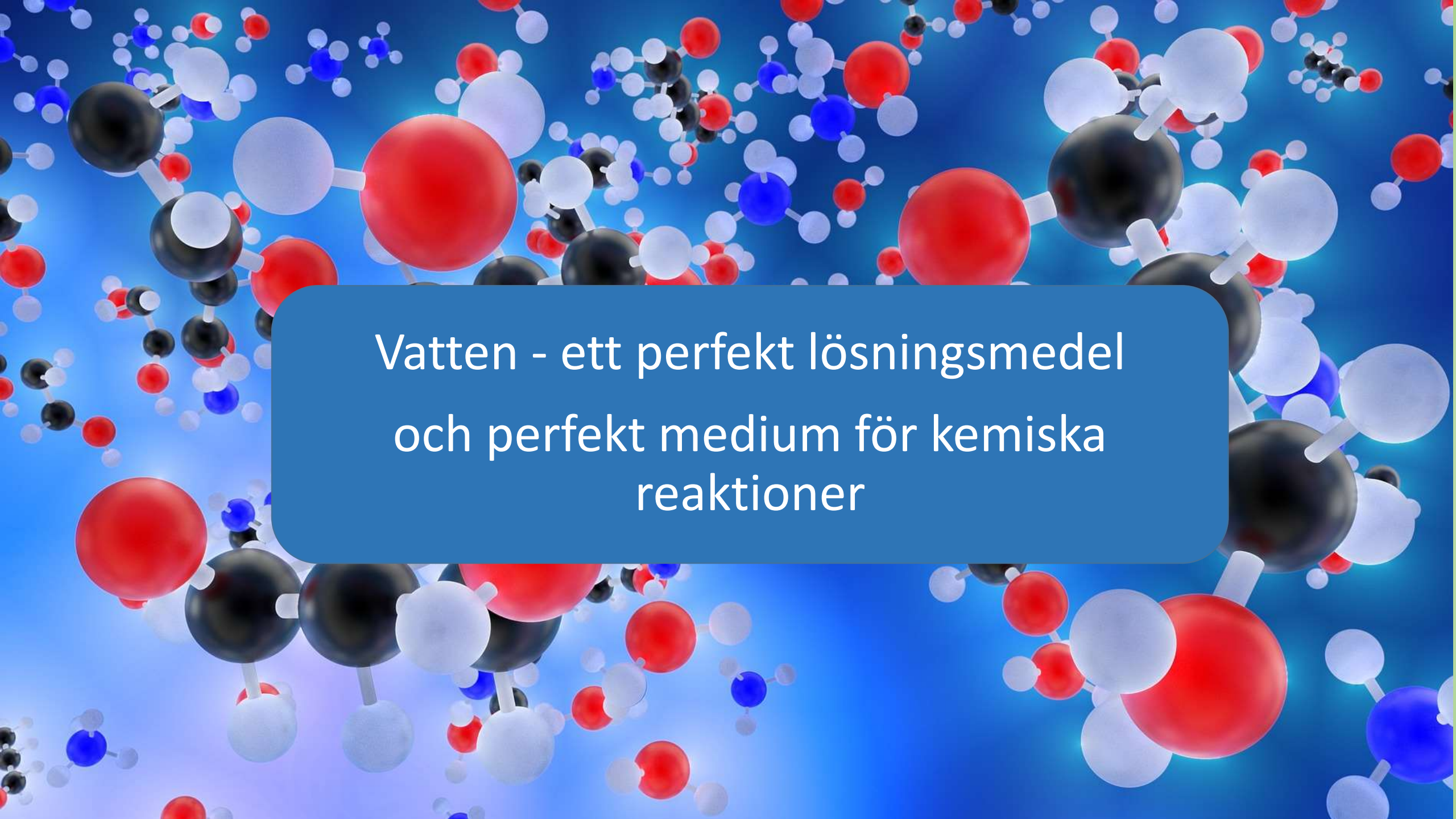

Vatten lättflytande men bryter ned berg (vittring), löser ut och transporterar mineraler

Tänk om vatten var
trögflytande

Vatten tränger ned och
lagras i marken

Vatten - ett perfekt lösningsmedel
och perfekt medium för kemiska
reaktioner

Ett överflöd av nischer/livsrum – grunden för biologisk mångfald

torrt	↔	fuktigt
hav	↔	sjö
rinnande	↔	stillastående
varmt	↔	kallt
sol	↔	skugga
berg	↔	slätt
näringsrikt	↔	näringsfattigt

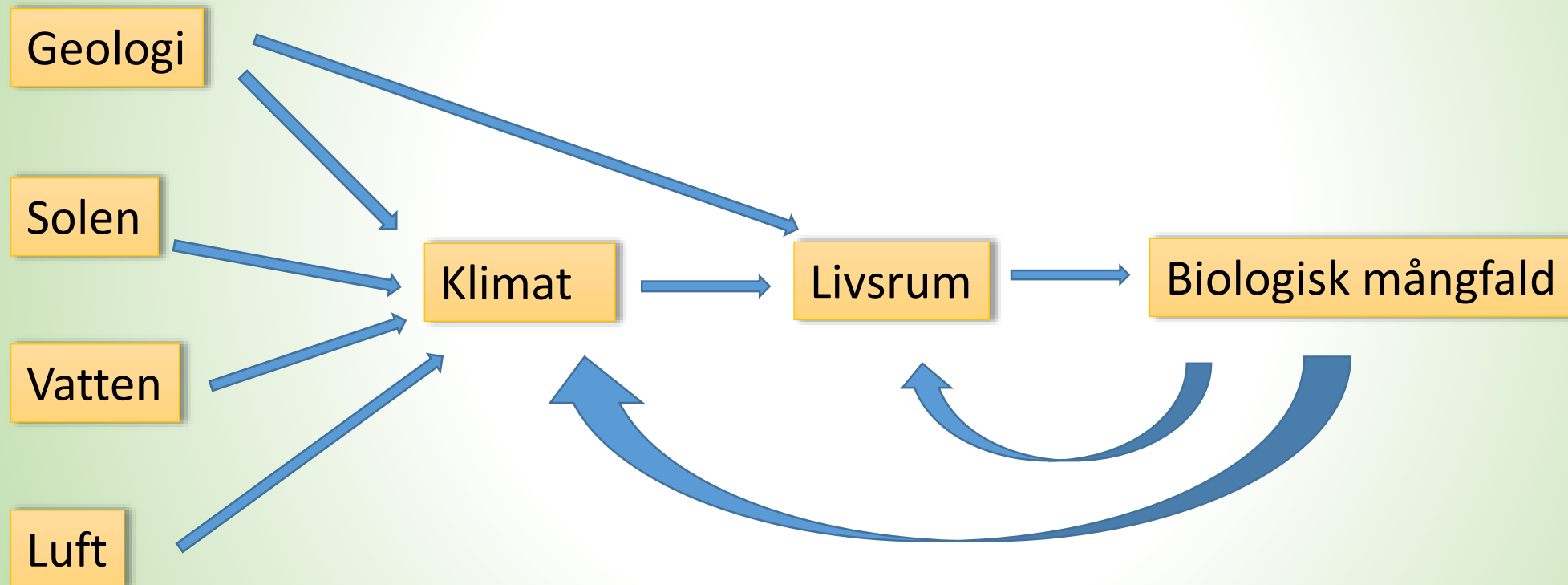
Slump eller Guds avsikt?

Tänk hur mycket stränder kan variera!

Jordens geologi och klimat ger tillsammans en optimal grund för biologisk mångfald

Gud som skaparen av biologisk mångfald

Gud har skapat mekanismer som gör varje individ av djur och människor unik

Gud är skaparen – inte evolutionen!

Naturkatastrofer

– ”tillfälligheter”, ”defekter” i skapelsen, Guds straff, eller en förutsättning för biologisk mångfald?

Långsamma processer

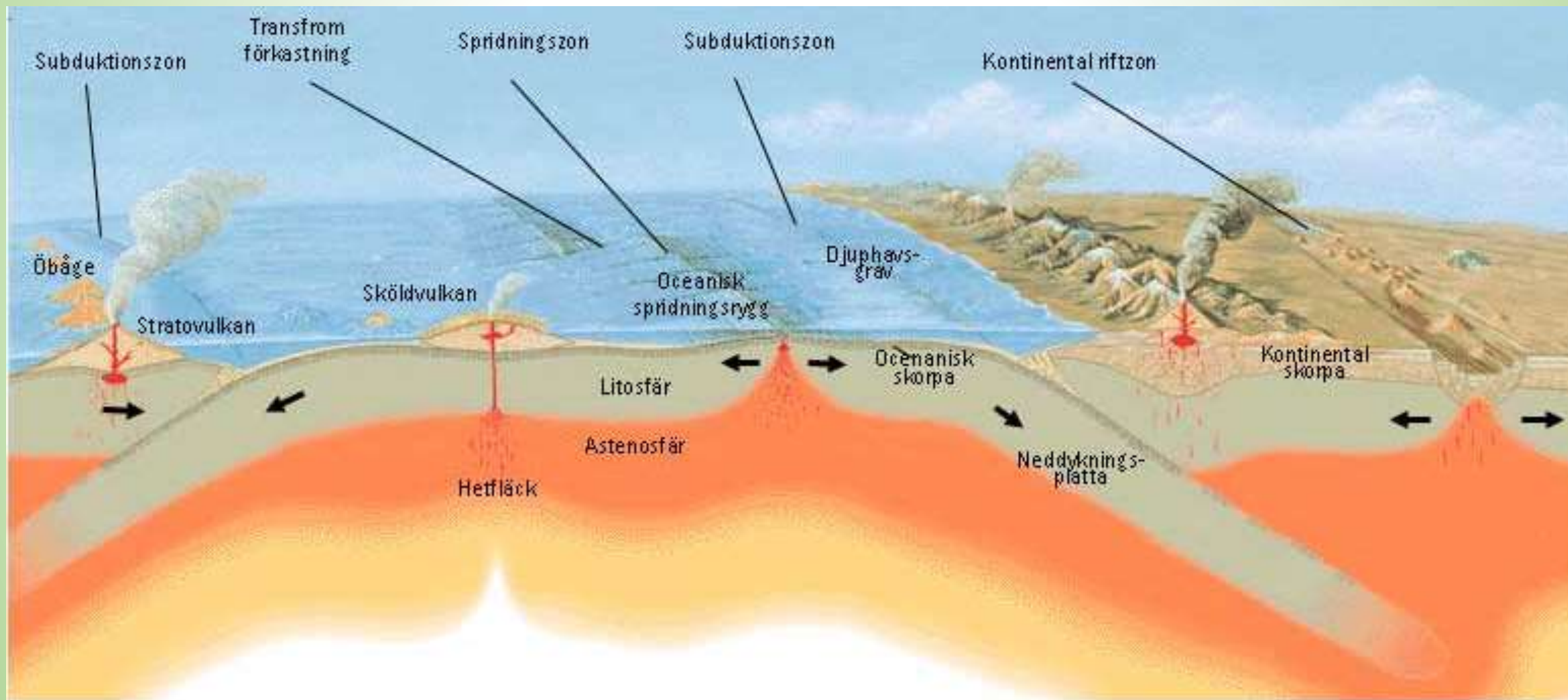
- Vulkaner och jordbävningar
- Istider

Snabba processer – klimat

- Översvämningar
- Stormar
- Skogsbränder
- Torka

Är effekten ”god” eller ”ond”?

Vulkaner – Kontinentaldrift/plattektonik

Vulkaner

Vulkaner

För upp mineraler och
gaser till jordytan

Ger bördig mark

Översvämningar

Översvämningar:
Ger näring till den
översvämmade marken
"Renoverar" stränder
och ger större mångfald

Stormar

A dramatic, high-angle photograph of a massive ocean wave crashing. The wave is curling over, creating a large, white, foamy crest. The water is a deep, dark blue, and the sky above is a lighter, hazy blue. The overall scene is one of raw, powerful natural energy.

Förnyar livet vid stränder
Skapar öppningar i skogar
Ger större variation

Skogsbränder

Naturkatastrofer kan vara något gott både för naturen och människan

Skapar en mer varierad geologi och natur

”Renoverar” naturen och ger en större variation av livsrum för växter och djur

→ Grund för en större biologisk mångfald

Ger mer näringsrik odlingsmark

Vi kan se naturkatastrofer som "dynamiska element",
och en del i Guds skapelse

Ger en föränderlig i motsatts till en statisk
skapelse där förutsättningen för liv minskar

Är ofta inte ett hot mot naturen i stort

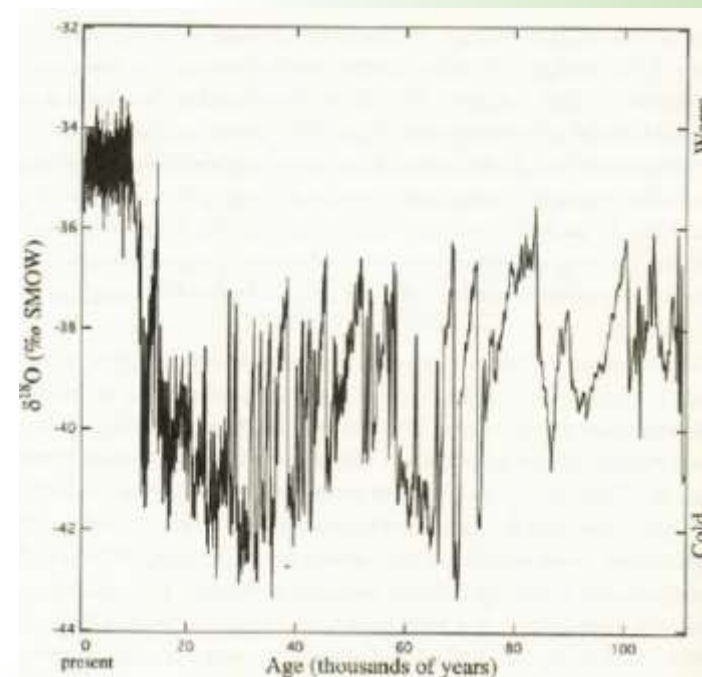
Även människan kan ses som ett
"dynamiskt element" som formar
Guds skapelse!

Det behöver vara
"lagom" med
naturkatastrofer

Vi lever i en "lagom" tid

De senaste 12 000 åren har varit en ovanligt varm och stabil period

Gonzales G & Richards JW 2004

Naturkatastrofer i Bibeln – ibland Gudsingripande ibland ”naturliga”

1 Mos 5:11-12

Det år då Noa var sexhundra år, på sjuttonde dagen i andra månaden, bröt alla det stora djupets källor fram, himlens fönster öppnades, och det regnade över jorden i fyrtio dagar och fyrtio nätter.

1 Krön 12:15

Det var de som i första månaden gick över Jordan **när den svämmade över alla sina bräddar** och jagade bort alla som bodde i dalarna, åt öster och åt väster.

Jona 1:4

Men Herren sände en stark vind över havet, och det blev en våldsam storm så att skeppet var nära att krossas.

Apg 27:13-14

När så en svag sydlig vind blåste upp, tänkte de att de skulle lyckas med sin föresats. De lättade ankar och seglade längs Kretas kust. Men snart därefter svepte en kraftig stormvind, den så kallade Nordosten, ner från ön.

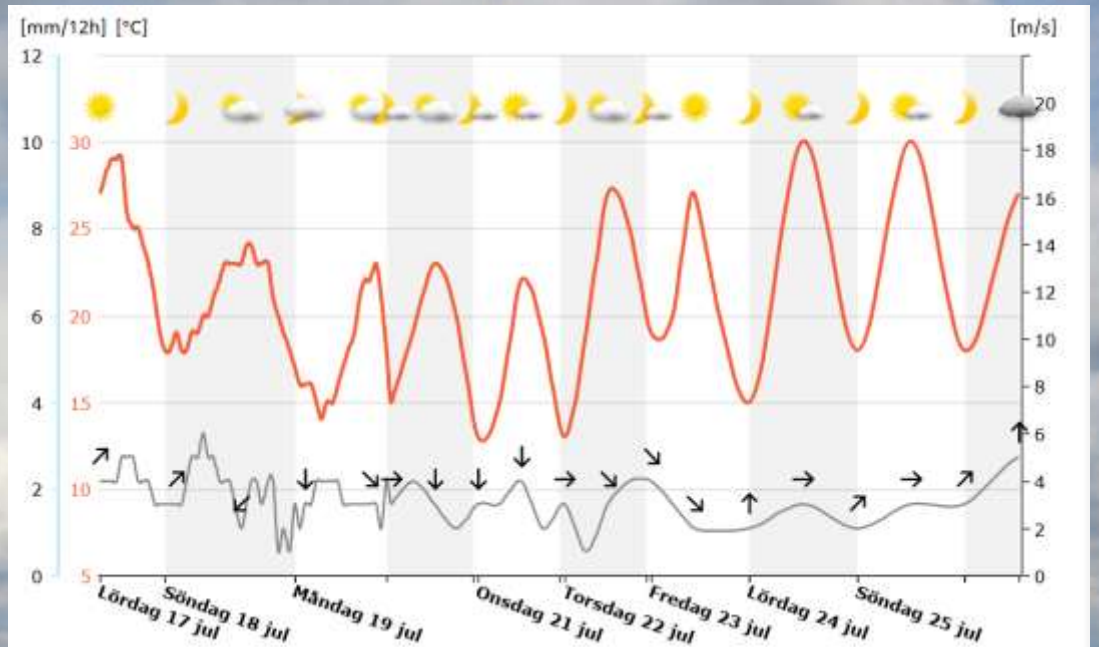
Är naturkatastrofer ”tillfälligheter”, ”defekter” i skapelsen, Guds straff, eller en del av Guds skapelse?

Naturkatastrofer kan ibland vara ett direkt ingripande av Gud men bör normalt inte ses som det – om inte Gud specifikt säger det

Naturkatastrofer kan vara en konsekvens av människans handlande!

Gud och klimatet

Klimatet styrs av fysiska lagar
- som är skapade av Gud!

Gud kan ingripa i klimatet

Mark 4: 39 (Jesus stillar stormen)

Han vaknade och talade strängt till vinden och sade till sjön: "Tig! Var tyst!"
Då lade sig vinden och det blev alldeles stilla.

Vårt handlande kan
påverka klimatet

3 Mos 26:3 (Guds förbund med Israel)

Om ni vandrar efter mina stadgar och håller mina bud och följer dem, ska jag ge er regn i rätt tid så att jorden ger sin gröda och träden på marken bär sin frukt

Vår jord är smart uppbyggd och visar på Gud som skaparen och en grund för den biologiska mångfald vi ser

Nästa pass:

Vad är människans roll?

